

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.

BARS

HIRDETÉSEK

centiméterenként — fillér.
 Nyílterti közlemények garmond soronként — fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összeköttetésben levő hird. irodák rendezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen

vasárnap reggel.

A hirdetések, előfizetések és a reklamélelmek a kiadóhivatalba kérjék átcsatlant.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Elszomorító tünetek.

Ha az ember a napi lapokat olvassa, nem igen csodálkozik rajta, ha minden számban talál olyan híreket, melyek a társadalmi rend és nyugalom után vágyódó embereket elszomorítják s kellemetlenül hatnak annak a lelkére, aki a szépet és a jót, a nemeset szereti és munkálja. Istenem, de mikor a világ olyan nagy! Eltévedt, elvetemült emberek mindig akadtak. A nyomorúság, a szegénység is sokat hajt a tévútra. Berlinben világos nappal a város közepén fegyveres emberek sápadt gyerekekkel, éhező asszonyokkal feltörték a kirakatókat, behatoltak az üzletekbe s különösen az élelmiszereket vitték. Az idegen, aki Berlinbe téved, csodálkozva áll meg az üzletek előtt. El vannak barrikádozva, mert minden pillanatban várnak egy támadást. Ha pedig az éhség űzi az embereket offenzívába, akkor az mindenféleképpen veszedelmes. De különösen arra nézve aki várja, aki állja.

Ezt a szomorú tünetet az ember egyszerűen oda írja a háború okozta nyomorúságok számlájára. Ha menteni nem is mentjük, de igyekezzünk megérteni, magunk számára megmagyarázni őket, hogy felzaklatott lelkünknek egy kis nyugalmat szerezzünk. De mennyi sötétség, mily szomorú jövőre való kilátás érzik a következő hirből: Kilencéves sikkasztó. Pozsonyból írják nekünk: A minap egy itteni nagykereskedő kilencéves fiát vezették a rendőrségre. A fiú az apjától ötvenezere csehszlovák koronát tulajdonított el, a melyből harmincháromezren túladott, de arra nézve, hogy hová tette, minden nemű felvilágosítást megtagadott. A fiú kihallgatás közben nagyon dacosan viselkedett. Minden fenyegetésre az válaszolta, hogy „azért sem fogok sirni“. A fiút a rendőrség átadta a kétségbeesett apának otthoni nevelés végett. — Kilencéves sikkasztó, dacos neveletlen gyerek, kétségbeesett apa, otthoni nevelés! Mi lesz mindezekből 10—15 év múlva! Nagykereskedő, gazdag ember „otthoni“ nevelése ezt eredményezi már 9 éves gyermeknél. Ezen az apának igazán kétségbe kell esnie.

A gyors meggazdagodás vágya az embereket a hamis spekuláció útján vezeti. Ha sikerül, eljárásuk igazolva van, de ha véletlenül a

dolgoz rosszul ütnek ki, akkor viselniük kell a sikertelenség minden ódiúmat.

Budapesten egy bankigazgató a bank megbízóinak a pénzt elspekulálta, amiért őt letartóztatták. Az ügyészség megállapítja, hogy 40 millióval károsította meg ügyfeleit. Csaló, gazember, a társadalom kivetette lesz a bankigazgató. A bankigazgató úr mellesleg sibolt is dollárokat. Letoglalták vagy 10,000 dollárját. Hónapokon át ült a direktor a börtönben, mint bűnös. Közben a dollárok megfiadzottak. Egy napon kiengedték a csaló igazgatót, mert nem csak, hogy kifizette a 40 millió adósságot, hanem 30 milliója maradt is neki. Mit csinált az igazgató úr, hogy helyreállítja vagyoni egyensúlyát. Dolgozott talán? Szó sincs róla. Amint ő maga mondja: a fogházban „állandó figyelemmel kísérte a valuta piac eseményeit.“ Addig kísérte figyelemmel amíg 70 milliót keresett a börtön jól elzárt cellájában. Vajjon akad e ezek után polgári közgazdasági tudós, aki kétségbe meri vonni a munkanélküli jövedelem létezését?

De mi van a morállal? A becsapott hitelezők csalónak, gazembernek titulálták kifosztójukat. A társadalmi rend őrei pedig hamar bezárták a közre veszélyes elemet. Talán ujjlenyomatot is vettek róla. De a bankigazgató úr mint erkölcsileg intakt, nagy úr hagyta el a fogházat, mert a dollár felment és ő kifizethette becsapott hitelezőit. A dollár csodálatos ereje helyreállította az ő erkölcsi súlyát, a valuta emelkedése lemoshatta a bűnökét, a csempészett pénz visszaadhatta a teddhetetlen múltot is.

Ez a három jellemző tünet mind megannyi elszomorító jelenség ami társadalmi életünkben. Nem az egészség, hanem a betegség jelei, olyan szimptomák, amelyek tündődsre, gondolkodásra késztetnek, olyan betegség, mely nagyon mélyen van a szervezetben.

A belső ember ép úgy lerongyolódott a háborúban, mint a valuta. A gyógyulás folyamata minden irányban megindult, csak a régi erkölcsi világrend van még mindig kimozdítva, csak az erkölcsi világon ejtett sebek nem akarnak gyógyulni.

Lesz e ebből gyógyulás? A változás biztosan lassan, nehezen fog menni. Ez alkalommal azonban legyen elég ezekből az elszomorító tünetekből.

A világ-eseményekből.

Foch tábornagy szereplését, aki Briand beszédével kapcsolatban akart felszólalni, az amerikai konferencia vezetőse megalakította. Egyébként az amerikaiak tudtára adták Briandnak, hogy Németországgal jobb viszonyt létesítsen. A delegáció körében az a nézet alakult ki, hogy a pénzügyi kérdések megbeszélésére a konferencia kedvező eredménye után jobbakk volnának a kilátások.

A portorosei konferencián — a legutóbbi jelentések szerint — létre jött a gazdasági megegyezés. Sikerült biztosítani, hogy a jövőben határátlépés és vámvizsgálat alkalmával kölcsönös kellemetlenkedések és surlódások ne forduljanak elő. A tárgyaló államok kölcsönös jóindulatot tanúsítottak egymás iránt és azt az eddig divatos alapelvet, melynek fogva egyes államok nagyobb kedvezésben részesültek, elvetették.

Egyébként az utlevélkérdés bonyolult volta szükségessé teszi, hogy január hóban még egy befejező konferenciát tartsanak, melyen ezt a kérdést szabályozzák.

Oroszországban 20--30 millió ember éheznek; ezek közül körülbelül 10 milliót az éhhalál fenyeget. A viszonyok állandóan rosszabbodnak Kazanból jövő megbízható jelentések szerint sok százezer ember fog éhség miatt elpusztulni, ha azonnal nem segítenek. Középoroszország egész lakosságát a kihálás veszélye fenyegeti, nagy területek sivatagokká lesznek. Azonnali segítség sürgős szüksége nem tultott.

A lapok jelentik Belfastból, hogy az összejutkozések során 11 embert megöltek és körülbelül 100-at megsebesítettek.

Kraemer nagyiparos a berlini kereskedők egyesületében beszédet mondott, melyben többek között a következőket jelentette ki: Gazdasági összeomlásunkat már tavaszra lehet várni. Nyersanyagunk legfeljebb májusig van. A rossz termés következtében 30 millió tonna gabonát kellett behozni. A legközelebbi napokban közzéteszik a birodalmi vasutpénzügyi törvényt, mellyel a vasutakat teljesen elválasztják a birodalmi költségvetéstől. Egyidejűleg új szolgálati szabályzatot fognak kiadni, mely a szolgálat eddigi rendszerét megszünteti és a 8 órai munkaidőt rendszeresíti.

Bethlen István gróf miniszterelnök a kibonyolítási akció megkönnyítésére éles eszközökhöz folyamodott, amennyiben rövid idő múlva megtartandó választások lehetőségének híret lansziroztatja. A platform az volna, hogy az eddigi koalíciós pártok közül egyik sem alkotná az új többség alapját, hanem teljesen új pártot, az u. n. Bethlen-pártot fogják megállapítani, amely fel fogja szólítani a képviselőket, hogy eddigi pártjukból lépjenek ki és csatlakozzanak ehhez a párthoz. Mivel sok képviselő tar-

attól, hogy elveszti mandátumát, nagy mértékben várható az új párthoz való csatlakozás és pedig úgy az Andrássy-párt, mint a kisgazda-párt hívei közül. Az ellenzék azonban még nem tartja elveszettnek a játszmát és úgy védi, hogy erős blokkot lesz képes szembeállítani Bethlen pártjának.

A „Nemzeti Ujság” arról értesült ha a miniszterelnököknek nem sikerül egységes pártot alakítani, akkor hivatalnok-kormányt állítanak össze, amelyben szakemberek és politikuskok foglalnának helyet politikai meggyőződésükre való tekintet nélkül. A kormány az esetben elintéztetné a nemzetgyűléssel az indemnitásról szóló javaslatot, a közigazgatási és a választói reformot, ezután pedig a parlament feloszlására kerülne a sor.

Zita exkirályné azt a kívánságát fejezte ki, hogy Svájcba utazhasson és jelen lehessen a leányán végzendő vakbélműtéten. Az exkirályné a portugál kormány közvetítésével kért erre engedélyt a szövetséges nagy hatalmaktól.

A turini francia konzulátuson körülbelül 100 diák behatolt a francia konzulátus helyiségeibe. A diákok néhány lap híre miatt, melyek Briandnak az olasz hadseregről tett kijelentéseiről szóltak, voltak felháborodva. A diákok megrongálták a berendezést és összezúzták az ablakokat.

Trieszben az általános sztrájkjal kapcsolatban több bombát dobtak, a fascisták és kommunisták között több összeütközés fordult elő. Müllert, a szodók szakszervezetének titkárt megölték és egy másik funkcionáriust súlyosan megsebesítettek.

Briand a newyorki és newyersey egyetem disz doktorává lett felavatva s ez alkalommal beszédet mondott, hogy Franciaországot szerencsétlen geográfiai helyzete arra kényszeríti, hogy a világ első katonája legyen. (Németországot is kedvezőtlen geográfiai helyzete kényszerítette, hogy a világ első katonája legyen. A szerep megváltozott).

Harding terve egy új népszövetség, melyben Németország is helyet foglalna,

amikor is Németországot a maga jó szántából vállalt kötelezettségek olyan erősen kötnek, hogy Franciaország megszabadulna a mostani nyomasztó érzésektől. Franciaország azonban politikailag idegenkedik Németországgal egy nemzetionális konferencián mint egyenlő féllel összejönni.

Az olasz sajtó elítéli a francia vezető politikusokról, akik az olasz nép türelmét kemény próbára tették. Franciaország protestált Rómában, elégtételt kért a velencei és egyéb helyen történt eseményekért, hol Fayolle tábornokot kifütyülték.

Ausztria ratifikálta a velencei megegyezést, mely szerint Sopronra és vidékére a népszavazás elrendelhetett.

A portorosei konferencián olyan tervvel foglalkoztak, amely egységes vasuti organizációba fogná egész Európát, beleértve Angliát is, melynek hatásköre valamennyi európai vasut dolgaira kiterjedne.

A japán trónörökös nov. 25-én átvette az uralkodói hatalmat beteg atya helyett.

Lloyd George javaslatát az ir parlament nem fogadta el. Azt határozta, hogy új javaslatot várnak, különben a tárgyalások fonala elszakadt. Jogos kívánságait semmi félekép fel nem áldozzák, de kompromisszumba sem mennek bele.

A bécsi korona feltartóztatlanul esik. Egy csehszlovák koronáért ma 116—120 bécsi koronát adnak. November elején még csak 35—40 korona volt 1 csehszlovák korona. Hová vezet ez a zuhanás!

Stienne Hugó, a nagy német nemzetgazdász londoni utja van előtérben a világ-gazdaságban. Berlini hírek szerint sikerült neki egy nagyobb kölcsön. Utját a titokzosság leple takarja. Sokat irnak az újságok arról, hogy tárgyalt e Lloyd Georgeval, vagy nem?

A New York Herald tudósítása oly titkos tárgyalások hiteles okiratait közli, amelynek célja Franciaország és Japán egyöntetű katonai akcióját létrehozni Oroszországgal szemben. Az okiratok szerint a francia diplomácia Japánt egy szibériai háború esz-

mójének akarja megnyerni, míg maga az európai hadszíntéren akarja felvenni a harcot a szovjetek ellen.

A békétől csöpögő Brianddal egyidejűleg a franciaországi militarista párt feje, Foch tábornok is Amerikában jár. Számtalan nyilvános beszédben nyíltan hangsúlyozza, hogy nem lehetséges addig lefegyverzés, míg a mai Oroszországot meg nem döntötték a világhatalmak.

Az angol lapok már-már napról-napra, minden megjegyzés nélkül közlik az olcsóságával minden versenyt lehetetlenné tevő német ipar újabb meg újabb térfoglalást. A „Daily News” című londoni lap például a mostani karácsonyról megírja, hogy 1914 óta a legolcsóbb és pedig azért ilyen olcsó, mert német cikkekkel van elhalmozva az angol karácsonyi piac. Az angol gyermekek német játékszerekkel játszanak, német gyártmányok a kis mozdonyok, gőzgépek és villanyosmotorok, német gyártmány a karácsonyfadísz és a gyertyák. Az árak olyanok, mint 1914-ben. a háború előtt voltak. Az egyik legnagyobb londoni játékküzletben a naponként eladott árak 70 százaléka német gyártmány. „Az angol ipar természetesen nem konkurálhat ezekkel az árakkal, — mondja a lap — és a játszó gyermek nem sokat törődik a játékokban nemzetiségével.” Hogy a német piac milyen vonzó erőt gyakorol az angol vásárló közönségre, arra nagyon jellemző az, hogy a Reuter ügynökség hivatalosan kénytelen cáfolni egy jelentést, amely szerint az angol királyné egy nagy berlini szabócégnél rendelte volna két teljes toilettét. Jellemző, hogy az ilyesmit hihetőnek és lehetőnek tartja az angol közönség! A legyőzött Németország ipara fojtogatta a győzelmes Anglia iparát és Angliának nagyon sietnie kell a politikai téren kiküzdött jogokról való önkéntes lemondással, ha nem akarja a gazdasági téren való vereséggel megfizetni a politikai győzelmet. Mert igazság az, hogy jaj a legyőzötteknek, de ki kell egészíteni azzal, hogy a győzteseknek is jaj!

FALUSI-LEVELEK.

Gyönyörű téli éjszaka . . . Szöges csizmám tapodja szét a havat — apró jég-szilánkok pattognak szét nyomán csörögve, valami éles, nyikorgó hanggal . . . Éjfél van . . .

Amint a piactéren végighaladok ime elémbe toppan egy nagy fehér kutya . . . Megállok . . . Ő is megáll; szótlanul nézek vele farkasszemem. „Bundás” próbálom őt szólítani. — Nem mozdul. „Bodri” . . . Még nagyobb csend. Sorra próbálom a falun divatos kutyaneveket — egyiket sem vallja magáénak . . .

Végre — mikor már igazán majdnem beleantam a találgatásba a „Tisza” névre örvendező megcsóválta a farkát . . . No — gondoltam magamban, most már mehetek töled bátran, barátságot kötöttünk. Elindultam.

Igen ám — de a kutya a legszorosabb értelemben vette csak az ímént kötött szövetségünket és követett. Követett fel a hegyre is. Alig voltunk egypár lépésnyire otthonomtól, a kutya panaszosan morogni kezdett . . . „Ahá” — gondoltam magamban te bizonyosan éhes is vagy.

No jó, most már csak menjünk.

A lámpa még égett, nyilvánvaló tehát, hogy valaki ébren vár. Kinyitom az előszoba ajtaját, hívom a kutyát is. Nem jön. Hívom

másodszor is. Megint csak nem jön. Harmadszor, negyedszer, Isten-tudja hányadszor, semmi. A kutya ül és hallgat.

Bemegyek, illetve beljebb megyek. A feleségem már dorgáláshoz készülő arccal vár az ajtóban, azt gondolta, hogy éjfél vendéget hozok . . .

„Mit hoztál?” kérdi látva, hogy egyedül vagyok. „Semmit” volt a felelet, aminthogy nem is hoztam semmit, mert a kutya még mindég nem mutatott hajlandóságot arra, hogy beljebb kerüljön.

— Önagysága homlokáról — hál’ Istennek — a zivataros felhők lassacskán elvonultak, s visszatért a könyvéhez . . .

Megint csak ott álltam a kutya előtt. Elővettem minden rábeszélő képességemet, a legmózabb hangon kértem, tisztelje meg jelenlétével tágas, de szerény otthonomat, s végül megint csak ott voltam, mint ahol a „mádi izraelita” . . .

Végre is eszembe jutott a mentő gondolat. Hiszen csak a délután főztük meg a sonkát, valamint még találók belőle!!! . . . (Gyomrom nagysága után ítélve nem igen mertem hinni benne, — előre.)

„Nosza rajta jó katonák” mondja a kucruc nótá, „nosza rajta, keresd a sonkát” mondtam én, s sikerült is ráakadnom egy darabb, szalonnának is beillő — sonkaszeletre. Kenyeret már nem volt nehéz találnom.

Kivitem neki. Tisza úr azonban még mindig a várakozás álláspontjára helyezkedett. Jó, letettem az előszoba közepére a „papit” és vártam a fejleményeket. Jómagam azonban kissé hátrább húzódtam, nehogy Tisza azt gondolja, hogy talán én is részt óhajtok venni az ő eljövendő lakomájában . . .

Egy-két kinos perc. Az éhség azonban mégis legyőzte benne az előszoba iránt táplált ellenszenvet, s egy előkelő, hanyag mozdulattal — végre — átlépte a küszöböt.

— Az előkelőség álarca azonban abban a pillanatban levetette, amint a zsirszagot megérezte — s előbbeni komoly magatartásához cseppet sem illő módon tüntette el a jókora adagot, ágyutoroknak is beillő hatalmas torkában.

Végre hát — bár még nehezebb áron, mint a magyar vérszerződés — megkötöttett közöttünk is az örök barátság.

— Elmeséltem a feleségemnek is, (hű férj mindenről beszámol), hogy tettem szert újabb kosztosra, amikor ő hirtelen ezzel a kérdéssel fordult hozzám:

„No és miből fogod eltartani?”

Egy pillanatra visszahököltem. De azután erőt vett rajtam a jobb érzés, s csak csendesen válaszoltam:

„Ézután ketten koplalunk.”

Farkas István.

KATALIN-EST.

Mintha alom lett volna. Nagyboldogasszony éjszakáján átél tündéri alom. — A lévai iparos olvasóköri kis műkedvelő gárdája november 26 óta mindig örömmel gondolhat vissza, mert előadása olyat produkált, amit nem lehet nálunk egyhamar látni. Szépet és művészt.

Egyszerű Katalin estnek jelezte a meghívó, azonban az a műsor, amelyet az estén adtak s ahogyan adtak, még a legkényesebb izlést is kielégíthette s különös érdeme a kis társaságnak az, hogy megmutatták, hogy nem szükséges a modern, izgató témák után keresni a hatást, egyszerű és fehér mese, ártatlan magyaros humor is megtalálja az utat a közönség szívéhez, s egy kis ügyes rendezéssel banalatra méltó színpadi hatást lehet kiváltani.

A Vigadó színpadán még kevés darab pergett le, oly szinte ünnepi csendben mint ezek, s hogy aztán annál elevenebb erővel törjön ki a tetszésnyilvánítás a szívekből a jelenetek végén. Megérdemli azt est minden tekintetben, hogy melegen emlékezzünk meg róla. A darabokat *Kersék* János lapunk szerkesztője írta, hogy mi volt, megmondhatja, a ki végignázta a műsört, azt azonban mondhatjuk, hogy a szereplők oly színessé, oly élénk tettek minden egyes jelenetet, hogy maga a köztűk túl szerző is elragadtatva tapsolt nekik.

Az első *A bűvös kút* című dalos mesejáték volt, a melyről dr. Dobai János a pozsonyi kultur kör elnöke és az új Aurova szerkesztője azt írja: „Nagyszerű, zamatos alkotás ez, mely harmonikusan egyesít magában a mesés elemet a magyaros zamattal. Rövid és fordulatok. Egy hazatérő hadifogolyról szól a mese, ki Nagyboldogasszony éjszakáján ér fel a határba ahhoz a kúthoz, amely mellett bucsuzott kedvesétől, mikor háboruba ment. Hét év után tér vissza, a kedves öt éve már, hogy férjhez ment s oly üres volna a lelke most, ha nem gondolna az egyetlen hű nőre, a jó édes anyára, a ki már várja. Felizgatott képzelete boszorkány és tündér képében egy kis leányt hoz elébe, a ki meghódítja s a ki kézen fogva vezeti az életen keresztül. Az illúziót növeli nyolc tündér bájos tánc. Csupa jóízű magyar dal és nóta ez egész darab, s félre magyar operett. Száz esztendő, régen elfeledt dalok csendülnek fel benne, melyek mozgásba hozák a szív minden idejét.

A szerepek a legjobb kezekben voltak. A boszorkány, tündér és Juliska hármias szerepét *Bartos* Mariska játszotta, a kinek pompás játékát csak gyönyörűen, mely klarinét-hoz hasonló tiszta hangja mulat felül. Szép és kedves alakítása teljes diadalt aratott; dalai szívből jönnek és szívhez szólóak voltak. Méltó partnere volt *Letocha* István, a ki Jancsi szerepét meglepő művészi készséggel alakította. Játéka nemes egyszerűségével hatott. Énekeiben csodálatos mély érzések reztek. S kettőjük összjátéka, könnyet és tapsot váltott ki a nézőtérben. Gyönyörű látvány volt a nyolc tündér: *Belopotoczky* Sárika, *Bartos* Juliska, *Holovicz* Kató, *Bakos* Ilke, *Némethy* Paula, *Vida* Mancika, *Melferber* Ilus és *Gáspár* Irénke tánc, kiknek fehér ruháján, aranyos koronáján bűvös erővel ragyogott a villamos reflektor sok színű fénye. A zajos tapsra meg kellett ismételnők a táncot, melyet *Iván* Sándorné urasszony, a vérbeli művésznő, nemes ambícióval tanított be. A dalok hangszerelését *Riszner* Károly végezte, ki mesteri módon dirigálta a zenekart s a ki az énekrészeket kottára szedte és betanította.

Ezután ismét premiere volt, amennyiben a nyilvánosság előtt először mutatta be *Taby* Lajos, közkedveltségű primásunknak *Sári*—*Lakatos* Gyulának egy bájos dalát, *A királykisasszony és a pásztorfiu* című románcot, melynek angol modorban írt fülbemásmó melódiaja egyszerre meghódította a közönséget.

Most egy kitűnő bohóság következett, a Szerená, amelyet a forrongó fodrász (*Konta* Zoltán) és a merengő mészáros (*Kosztolányi* József) futtak nagy szusszal közös imádoztjuk ablakai alatt, akit azonban elhódított egy finnekomizáros s akiket

jutalmul nyakon öntöttek egy kanecó vízzel az éjjeli csendháborításért. Jóízű munkáikért sok tapsot kaptak.

Végtelen kacagás fogadta az *Olyan nincs a sifonérba* című falusi tréfát, mely minden humorra mellett is mély erkölcsi alapon nyugszik. Három darék, derült élet fel fogásu menyecske megmutatja, hogy miként szoktak le három mulatós gazdát a korcsmázásról. Csupa aranyos derű, nótára hangoló vidámság az egész darab, melynek tőrülmetszett alakjai még sokáig fognak élni emlékezetünkben. És még a szereplők akik tudásukat, életkedvüket vitték a darabba, valóban megérdemelik s dicséretet. A három menyecske szerepét *Taby* Lajosné (Erzsök), *Szalay* Irénke (Julesa), és *Kónya* Iúsz kreáltak igen kedvesen. A három helytke fiatal gazda szerepében *Taby* Lajos (Miska), *Letocha* István (Márci) és *Kovács* István (Bandi) jeleskedtek. A három pár pompás karakterisztikus alakítása, szép éneke egymás után zajos tapsra ragadta a közönséget. Kitűnő figura volt Náci korcsmáros, kit *Kaszaniczky* Gyula nagy élethűséggel s míg nagyobb humorral adott. Nem maradt mögötte *Horatsik* Pál, kit *Acsi* cigányprimás szerepéből csinált tipikusan ravasz eszjárású cigányt.

Mindez darabok zenéjét *Riszner* Károly hangszerelte. *Bartos* Lajos primásunk és zenekara, pedig pompás és diskrét kísérettel emelte a dalok szépségét.

A rendezés kitűnő tehnikája *Sümegh* Lajos szakavazott kezét dicséri, míg a sugó háfátlan, nehéz tisztelt *Bozóky* Gyula nagy szakértelemmel végezte.

Ezt a kedves előadást a Kör a lévai igr. nővérek intézetének tornatermében ma vasárnap, december 4-én és csütörtökön, december 8-án megismétli, amely napokon az előadás mindig délután 5 órakor kezdődik. Ezen előadásokra az ülőhely 10 K., állóhely 5 korona.

Szívesen jegyezzük fel ennek az előadásnak sikerét is az iparos olvasó kör érdeméül, mely már annyiszor, művészi előadásai gyönyörködtette a mi közönségünket.

CSAK EGYSZER.

Találkoztam a Boldogsággal,
Mosolygott és tovább ment az úton.
Kinevetett, hogy én még mindig
A gondok szürke szekerét húzom

Ne siess úgy, állj meg egy szóra
Te fényes, gögös Istenasszony!
Hogy mosolyod az én arcomon is
Nyílt rózsákat, hajnalpirt fakasszon.

Hűdsabb szolgál, mint én, ugye lesz.
Csak engedj Véled egy úton járni,
Hogy ne kelljen többé balga álmodni
Soh' se ábrédd kikeletre várni

Elhozom Neked legszebb álmodmat
Puha szőnyegnek a lábaid elé.
Sok sóhajomból, könnyemből fonok
Igazgyöngyöt a fürteid közé

Tied lesz minden szomorú versem,
S az ajkam kevés vig nádtája.
Nincs az a pacsipta, nincs az a cigány,
Kinek több lenne, szebb a muzsikája.

Csak egyszer tedd a szemem csillogóvá
Csak egyszer csókolj bizzorra a számat!
S legyen az a perc bármilyen rövid:
Et lesz feledve mind a régi Bánat

Cendrillon.

Különfélék.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete november hó 28-án dr. *Zosták* András polgármester elnökelete alatt közgyűlést tartott, melyen napirend előtt *Boros* Gyula képv. tag szólt fel a villamos árammérő órák beszerzése tárgyában, melyek beszerzése nem terhelheti az egyes fogyasztókat, továbbá a Csepregi utca részére villamos világítás bevezetését kérte, amelyet a polgármester kilitásba helyezett.

Ezután tárgyalta és elfogadta a közgyűlés *Levice* város házi pénztárának és alapjainak 1921-évi költségvetését, amelynek alapján a városi pótdó 250 százalékban állapított meg. Itt említjük meg, hogy a városi nyug. és kegydíjakok illetményeit a közgyűlés száz százalékkal felemelte. Jóváhagyta a közgyűlés *Báthy* László volt préposztbánosnak a hadi árak javára tett alapítványát, — végül több illetőségi ügy tárgyalása után a közgyűlést a polgármester berekesztette.

— **A Lévai Keresztény Ifúság,** az Irgalmas Nővérek Intézetének tornatermében karácsony második ünnepén 3 felvonásos pásztorjátékot fog előadni. *Egyik „A bűn büntetése“* a második *„Az apróságok“*. A két kis szindarab valóságos remekmű, melyekre a próbák már most serényen folynak. Miután az előadás tiszta jövedelme a *Stefánia* Arvaház javára fog fordítottatni, a közönség figyelmét már előre is felhívjuk a minden ízében vallásos és szép jelenetekben gazdag előadásra.

— **A Lévai Kath. Kör.** a leszerelés befejezésével felszabadult, a katonaság elhagyta az épületet, így a helyiség mátol fogva ismét a tagok rendelkezésére áll. — Könyvtárnyitás szerdán este egy negyed 7 órakor.

— **Idők Jele.** Manapság, amidőn a szertelen drágaság folytán egy közepes jövedelem 4 tagból álló család káztartási költségeit már nem fedezi, amidőn az ipari munka s a napszamos munkájának ára minden képzeletet felülmúló magasságra szökött fel, a szellemi munkások is kénytelenek a megélhetés céljából munkájuk árát a fennálló viszonyokhoz képest felemelni, amint érte-sztünk — a Barsmegeyi Orvosegyesület is egy az orvos lakásán történő rendelés díjának legkisebb mértékét 20 koronában, éjjel (esti 7 órától, reggeli 7 óráig) annak kétszeresen állapította meg.

— **A szénszükséglet bejelentése.** A bańská-hystricai kereskedelmi és iparkamara figyelemzeti az érdekelteket, hogy a megvásárolt, valamint a kiutaltatni kért közszénre a bejelentések december 15-ig terjesztendők fel a közmunkaügyi miniszterium szénszükségletéhez. A bejelentési nyomtatvány a kamaránál kapható.

— **Eljegyzés.** *Kohn* Miksa helybeli kereskedő leányát *Arankát*, eljegyezte *Singer* Berthold nagyszombati kereskedő. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **A Lévai Keresztény Munkás Egyesület.** Műkedvelő ifúság f. évi december hó 25-én a zárda tornatermében karácsonyi előadást fog rendezni, december hó 26-án pedig egy barátságos összejövetel tea estétt.

— **A világ legjobb táncművésznője Léván.** A pozsonyi „Musa“ hangverseny igazgatóság és lévai pozsonyi évadjának egyik legnagyobb és legsikerültebb eseménye kétségkívül *Grete Wiesenthal*, a világhírű bécsi táncművésznő tánc-estélye volt. Az ünnepelt művésznő csak nem régen fejezte be világkörúti útját és Amerikában, Svájcban és Franciaországban az egész sajtó dicsőhymuszokat zengett művészetéről, ott pedig az egyedüli elismert bécsi táncművésznőnek nyilvánította. Most decemberben néhány szlovenszkói várost fog felkeresni, s ezek között elsősorban Lévat, ahol dec. 6-án, kedden a városi színházban fogja páratlan művészetét bemutatni, magával hozván kincset érő „stilszerű ruhátartást is, mely külön szenzációt képvisel. *Iván* Sándornak és *Somogyi* Károlynak a lévai est rendezőinek sikerült a következő nívós műsorban megállapodni: *Strausz* János: *An der blauen Donau*; *Waltzer* *Strausz* *József*: *Delirium* keringő, *Liszt*: *Il Rhapsodá*. (Magyar tánc), *Smetana*: *Polka* az „*Eladott menyasszony*“ c. operából, *Strausz* *Richard*: *A rózsalovag*, *Schubert*: *Nász tánc*. A zongora kíséretet *Walter Fischer* bécsi zongoraművész látja el. Jegyek a *Gróf*-féle dohányrudában válthatók.

— **Külföldre szóló utlevelek kiállításai díja.** Folyó évi december hó 1-től kezdve külföldre szóló utlevelek kiállításáért fizetendő díj 20 koronáról 10 koronára lett leszállítva.

— **Gyászír.** Mély részvétellel vesszük a gyászírt, hogy özv. **Zongor** Jánosné sz. **Dettrich** Antónia úrasszony, néhai Zongor János, Barsvármegye egykori árvaszéki elnökének a Barsi ref. egyházmegye tanácsbírójának özvegye e hó 2-án hosszu szenvedés után 64 éves korában elhunyt. A boldogult, jó lelkű matróna férjének és családjának élt s utolsó évei egészen gyermekeinek és unokáinak élt, kik a napsugárig szerették és áldott lelkű jó nagymamát. Halálát fia, László és leánya Dr. **Gyapay** Ede ügyvéd, a Lévai Takarékos Hiteletintézet igazgatójának neje gyászolja. Temetése ma délután 2 1/2 órakor lesz. Mély gyászba borult családja a következő gyászjelentésben tudatja a jó édesanya elhunytát: Alulírottak szomorodott szívvel tudatják, hogy szeretett anyánk és nagyanyánk özv. Zongor Jánosné szül. **Dettrich** Antónia 64 éves korában, hosszas szenvedés után Léván 1921. évi december hó 2-án elhalálozott. Drága halottunkat 1921. évi december hó 4-én délután 2 1/2 órakor temetjük el a ladányi utca 14. szám alatti gyászházba a lévai református temetőbe. Léva, 1921. december hó 2-án. **Béke poraira!** Dr. Gyapay Edéné Zongor Mária, Zongor László gyermekei. Dr. Gyapay Ede veje. Zongor Lászlóné Birly Irén menyee. Gyapal Ede, János, Jenő, Ilonka, Mariska, Zongor Livia, Márta, Katóka unokái.

— **Új magyar sajtóállalat.** Pozsonyban „Magyar Szövetség” címmel lap és könyvkiadóvállalat alakult, mely a Szlovenszki Magyarok Szövetségével karöltve a szlovenszki magyarság nyelvi, kulturális, társadalmi és gazdasági érvényesülése érdekében való küzdelmet tűzte ki céljául. A „Magyar Szövetség” a közeljövőben egy nagy magyar napilapot is fog kiadni, melynek előmunkálatait már meg is kezdte. Az új lap, amelynek „Új Idő” lesz a címe, dominál technikai és zsmnalisztikai felkészültséggel kezdi meg működését és első-rangu apparátust állít annak a célnak a szolgálatába, mellyel a szlovenszki magyarság minden téren való érvényesülését kívánja elérni. Az „Új Idők” megjelenését Szlovenszki egész magyarsága osztoalan érdeklődéssel várja.

— **Szerelmi házasság.** Az Eszterházyak régi várában Tallóson (Pozsony m.) nov. 27-én egy Eszterházy grófnő házasságot kötött a sofförjével, aki egy nemesi családból való olasz hadifogoly volt. Az Isonzó mellett csatában került Cereseto hadnagy fogságba s rövid idő múlva Tallósra került fogságba. A nagyszerű esküvőn prágai és bécsi opera énekesek működtek közre.

— **Védőszövetség a hadikölcson ügyében.** A csehszlovák és jugoszláv hadikölcsonkötvények tulajdonosi érdekében védőszövetség alakult. A szövetség Prágában tartott közgyűlésén megállapították, hogy különösen csehszlovák kismemberek kezében nagyon sok hadikölcsonkötvény van. A szövetség követeli, hogy a hadikölcsonöket teljes értékűben ismerjék el.

— **Gyászbeset.** Nagy csapással sújtotta a sors **Deutsch** Ármint és családját, amennyiben felesége fiatalon, alig 38 éves korában elhunyt. A gyászba borult család a következő gyászjelentést adta ki: **Deutsch** Ármint a saját és gyermekei: **Elémér**, **Pál**, **Olga** és **László**, valamint az összes rokonság nevében, mélyen megszorodott szívvel jelentik, a felejtethetlen feleség, legjobb anya, testvér és rokon **Deutsch** Árminné szül. **Fau** féder Zsófiának életének 38., boldog házassága 15. évében, rövid szenvedés után f. hó 29-én d. e. 10 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemeit csütörtökön dec. hó 1-én d. e. 10 órakor a lévai izr. sirkertben helyezték örök nyugalomra.

— **Új postatarifa.** A „Prager Presse” jelentése szerint 1922 január elsejétől kezdődően módosult a postatarifa a postaügyi minisztérium rendelete folytán. Az egyszerű levél díja 20 gramig az eddigi 60 fillér helyett 1 korona; minden további 20 gram 30 fillérbe kerül, az eddigi 20 fillér helyett. A levelezőlap díja 40 fillér helyett 60 fillér. A nyomtatvány 10 fillér helyett 15-be kerül, az ajánlott levél díja pedig 1.85 K. helyett 2.85 K. lesz.

— **Ahol nem kell az olcsó tej.** A hatóságnak most gyakran jön meg a baja azokkal, akik tejet árulnak. Ha szabadjára hagynák a dolgot, bizonyára nem három koronát, hanem még egyszerű annyit is elvinnének érte. Amikor arról van szó, hogy megokolják a tej árának felemelését, ketség-kívül leleményesek az emberek s szó se ter hozza, hogy most sok okot tudnak felhozni az „emelés” mellett. Csak ha így cselekedne az akkor is, a mikor sok ok a leszállítás mellett szól! A losonci tejtermelő gazdák meg akarták oldani a nehéz kérdést s azt az ajánlatot tették a város hatóságának, hogy a szegényebb lakosság és a betegek tejével való ellátására a teli hónapokban naponként 700—1000 liter tejet biztosítanak 2 K., 70 filléres árában, ha a hatóság az ezen mennyiségen felüli tejtermelőt a szabad forgalomban kialakult aron engedi értékesíteni. A hatóság a gazdák humanus ajánlatát elutasította s a tej árát 3 K., 60 fillérre felemelte.

— **Vetésjelentés november 1-én.** A prágai földművelésügyi minisztérium jelentése szerint a vetések állása a következő: (1 = nagyon jó, 2 = jöközepes, 3 = közepes, 4 = rossz közepes, 5 = rossz) Csehország: buza 3, rozs 2,8, téliárpa 3. Morvaország: buza 3,3, rozs 3,2, téliárpa 3. Szlovenszki és Ruszinszki buza 3,3, rozs 3,2, téliárpa 3,2, repce 3,4, here 3,9, lucernahere 4,2, zöldsármány 4,5, rét 4,6. Az egész köztársaságban az átlagos számok a következők: buza 3,2, rozs 3,1, téliárpa 3,2, repce 3,5, here 4,1, lucernahere 4, zöldsármány 4,6, rét 4,4.

— **A nyugdíjasok jövőre a prágai postatakarékpénztár utján kapják nyugdíjukat.** Az összes állami polgári nyugdíjasok 1922 január 1-től a prágai postatakarékpénztár által lesznek kifizetve. Nyugtak beiterjesztése szükséges. A reklamációk a vezérpénzügyigazgatóság számvevőségének a csoportjába küldendők, melyeken feltüntetendő a pontos név, a szolgálati beosztás, a cím és az utolsó posta. A nyugdíjasok a hónap második és harmadik napján otthon tartózkodjanak, mert az összeget csak maguk vehetik fel.

— **A lévai forradalmi törvényszék tagjait felmentették.** A komáromi esküdt-bírósg nov. 30-án tárgyalta a lévai kommunista bűnpöröt a közönség igen nagy érdeklődése mellett. Sokan voltak Léváról is. Az ügy iránt annál nagyobb érdeklődés nyilvánult, mert az utóállamokban ez az első tárgyalás alá kerülő kommunista bűnpör. Az esküdteteket a következőképpen sorsolták ki: **Márkus** István, **Hegedűs** József, **Windmühl** János, **Pasztorek** Mihály, **Vince** Pál, **Simon** János, **Presztolianszki** Béla, **Nagy** János, **Tamas** Lajos, **Mészáros** István, **Csizmadia** Lajos, **Herdics** András, **Csornyánszky** Antal és **Weisz** Artur személyében. A két vádlott, **Festbaum** Antal és **Szabolcsik** Gyula lévai cizmadia mester. Izgatottság nem látszik rajtuk. A hosszu vizsgálati fogság erősen megviselte őket Dr. **Geffert** táblabíró, a tárgyalást vezető elnök ismerteti a vádat, mely szerint Szabolcsik mint vádbiztos szerepelt a lévai forradalmi törvényszéken, míg **Festbaum** Antal ugyanennek a törvényszéknek bírja volt. A törvényszék a magyar tanácskormány szlovenszki előnyomulása alatt alakult meg Léván és 1919. június hóban halálra ítélte **Sulgán** Antalt és **Jedlicska** Jozsefet. Az ítéleten új **Festbaum**, mint Szabolcsik aláírásai szerepelnek. A forradalmi törvényszék elnöke **Miklóssy** volt, akit azonban nem lehetett előállítani. A vádlottak az elnök kérdésére tagadják a terhükre rótt bűncselekményt. Elismerik, hogy a forradalmi törvényszék tagjai voltak és a forradalmi törvényszék foglalkozott is **Sulgán** és **Jedlicska** ügyével, de ők ítéletet nem hoztak. Az ítélet papírlapján lévő aláírás az ő irásuk ugyan, de nem tudják, hogy az hogyan került oda. Ők **Sulgán** és **Jedlicska** kivégzéséről csak az ítélet végrehajtása után értesültek. Az elítélteket ismeretlen vörös katonák vitték a lévai homokbányába és ítélet nélkül lötték agyon. Az elnök azon kérdésére, hogy a vádlottak miért vállalták el megbízatásukat a forra-

dalmi törvényszéknel, azt felelték, hogy ezt ellenállhatatlan kényszer hatása alatt tették, mert a szovjetkormány közegei a legnagyobb terrortal dolgoztak Léván. **Beniczky** Kálmán lévai városi rendőr tanúsítja, hogy a lévai forradalmi törvényszék senkit sem ítélt el, minden vádlottat felmentettek. Ő vezette fel **Sulgán** és **Jedlicskát** a forradalmi törvényszék elé. Ítéletet a törvényszék nem hozott, a vádlottakat visszavezették. Ez pénteki napon történt, vasárnap pedig megtörtént a kivégzés. **Sulgán** és **Jedlicska** az utolsó pillanatig nem tudtak arról, hogy agyonlövők őket. Az esküdték sem **Szabolcsikot**, sem **Festbaumot** nem tartják bűnösnek **Sulgán** és **Jedlicska** meggyilkolásában. A bíróság ezután mind a két vádlottat felmentette szándékos emberölés vádjá alól. Az ügyész **Festbaum** felmentésébe belevettség, **Szabolcsik** felmentése ellen pedig fellebbezést jelentett be és további fogvatartását javasolja. A bíróság ezzel szemben mind a két vádlott szabadonbocsájtását rendelte el.

— **Postal küldemények,** melyek **Kovno** városra irányítottak helytelen címezzel láttatnak el, amennyiben hol „**Kovno** Rusko” vagy „**Kovno** Pologno” avagy „**Kovno** Litva Pologno” címezzel láttatnak el. Mint hogy ezen helytelen címzés történik úgy az érdekeit fél, mint pedig a postai forgalom rovására figyelmeztetik a közönséget, hogy „**Kovno**” **Litevské** Republika fővárosa.

— **Drága bélyeg.** Londonban 420 font sterlingért kelt el egy moldva-román bélyeg; 1858-ki kiadású 81 parás bélyeg, amely meg kézi gépen készült. A cseppnyi papírért tehát közel egy millió koronát fizettek.

— **Új léghajóórás** Olaszországban új félmerevrendszerű léghajóórás épül. Az új léghajó teljesen az Egyesült Államoknak eladott „**Róma**” nevű léghajó rendszer szerint épül és a „**Napoly**” nevet fogja viselni. A „**Napoly**” a legnagyobb félmerev rendszerű léghajója lesz a világnak, köbtartalma 58 000 köbméter, tehát 20 000 köbméterrel több mint a „**Róma**.” A szükséges hajtórort tizenket harom sorban egymásmelött elhelyezett motor szolgáltatja. Mivel nagy motor is elegendő az átlagssebesség elérésére, azért a motorok a levegőben is javíthatók és főlávta dolgozhatnak. A léghajó csónakjában külön kabin van a kapitány és több másik az utasok részére, van ebédlő, villamos fűtési konyha és az utasok részére egy terras is. Az új léghajóórás száz személy szállítására alkalmas.

— **Milios bankjegyek.** Ausztriában százezer koronás bankjegyeket fognak forgalomba helyezni. Most arról szólnak egyes lapudósítások, hogy a szovjetkormány egy, öt, tíz, tizenöt, husz, huszonöt és 30 millió rubeles bankjegyeket fog kibocsátani. Akkor aztán nem is lesz olyan rendkívüli dolog, ha valaki melénysebből húzza elő a milliókat. De vajjon érnek-e ezek valamit?

— **Vetőmag a légrák érte gazdáknak.** Az állam kontingens gabonák 1 százalékaig oly gazdáknak, akik kellően igazolni tudják, hogy az elomi rák okozta vetőmaghiányon saját erejükkel segíteni nem tudnak, kedvezményes áron (q-kint 218 25 K.) vetőmagot oszt ki.

— **Rendezik a Szlovenszki postamesterek ügyét.** Slov. Dennik jelentése szerint legközelebb rendezni fogják a szlovenszki postamesterek ügyét, ami már a régi óhajtasuk.

— **Igazolványok polgári személyek részére.** (CSI) A belügyminisztérium a 481—19 számú kormányrendelet alapján eirendelte, hogy Szlovenszkióban polgári igazolványokat állítsanak ki. Ezeket az igazolványokat kérvény alapján az elsőfoku közigazgatási hatóság állítja ki és pedig a szolgabíró hivatal, rendezett tanácsú városok és a rendőrhatalóság. Az igazolványok és kérvények bélyegmentesek, a hatóság a féltől csak a nyomtatványért szedhet díjat, az igazolvány közokirat és az azzal való visszaélést vagy annak hamisítását a törvény szerint büntetik. Az igazolványnak esetleges elvesztését azonnal be kell jelenteni a legközelebbi elsőfoku politikai hatóságnak.

— **Elhalálozás.** Gyurgyanovics Károly a levelei postahivatal szállítója f. hó 2-án élete 53 ik boldog házassága 25 ik évében elhunyt. Temetése ma d. u. fél 4 órakor lesz a Danjanich utca 5. számú gyász-
házban.

— **A szlovenszkói gabonavásárlások.** Szlovenszkóban eddig 40 000 wagon gabonát vásároltak meg a hatóságok. A rendes ellátás 1922 február 1-éig biztosítottak látszik.

— **A világháború kiadásai.** Rogart amerikai egyetemi tanár egyik közgazdasági művében összefoglalta a világháború kiadásait. Az entente háborus kiadásai 145,287,690,622 dollar, a központi hatalmaké 68,018,160,600 dollar. Ez összesen: 208, 05 851,222 dollar, ami körülbelül ezer milliárd arany márkának felel meg. Mit lehetett volna ezzel az összeggel alkotni!

— **Magyarországi középiskolák szerzett érettségi bizonyítványok nosztrifikálása.** A magyarországi középiskolák szerzett érettségi bizonyítványok nosztrifikálása eljárásának egyöntetűsége céljából az iskolaügyi miniszter a következőket rendelte el: 1. Az 1920—21. iskolai év végéig szerzett bizonyítványok minden kiegészítő vizsga nélkül nosztrifikálhatók. Egyetlen természetesen előfeltétel hogy a kérelmező betöltte a csehszlovák törvényekben megszabott életkort 2. Az 1921—22. iskolai évben és később szerzett bizonyítványok csak kivételes esetekben s azon feltétellel nosztrifikálhatók, hogy a folyamodó alválti magát kiegészítő vizsgáinak a honi ismeretekből. A nosztrifikáció iránti összes kérvények az iskolaügyi minisztériumhoz terjesztendők fel. A kérvényben különösen azt kell megokolni, hogy a folyamodó milyen okokból kifolyólag nem fejezte be a tanulmányait Csehszlovákiában. Az 1918. október 28-ika előtt szerzett bizonyítványokat nem kell nosztrifikálni.

— **Orvosi hír.** Dr. Weil Miklós, Lorenz tanár wien klinikája mechanotherapeutai és gyógygymnastikai osztályának v. vezető orvosa és orthopéd műtősebesze átvette a bratislavai Grand Sanatórium orthopédiai és gyógygymnastikai osztályának vezetését. Orthopéd-szakorvosi magánrendelését Bratislavában Günther-utca 6 szám alatti rendelésében d. u. 2—4 végzi.

— **Közvetlen vasúti összeköttetések.** A „Prager Presse” jelentése szerint december 2-ikán a cseh-szlovák vasúti tanács ülést tartott a külölddel való közvetlen vasúti összeköttetéseket és a belöldi tarifakérdéseket beszélte meg. Tervbe vettek közvetlen kocsit Bécs-től Berlinig és vissza a Bécs—Oderberg—Berlin közötti vonalon, továbbá új gyorsvonat bekapcsolását az Eger—Bécs közötti vonalon, végül direkt gyorsvonati összeköttetés létesítését Hamburg—Bécs között Egeren át.

— **Statisztika.** A tanügyi lapok nemrég hozták a cseh szlovák köztársaság 1922-ik évi tanügyi költségvetését, amelyből világosan látjuk, hogy a tanügyi kormány a ki-sebbségek kulturális ügyeire a legminimálisabb összegeket fordít. Főiskolai célokra az állam 153 millió koronát Ebből a kassai jogakadémiára 183.000 K.-t és a pozsonyi magyar egyetem liquidálására 50.000 koronát. Összesen tehát a nagy összegnek 1 % át. A középiskolákra 7-2 milliót Ebből a magyar, magyar-német és német középiskolákra összesen 1-2 milliót. Az áll. leányiskolákra fél milliót, melyben a magyar és német iskolákra egy fillér sem jut. Hasonlóképpen a magyar tanítóképzőintézetekre sem. Felsőkereskedelmi iskolákra 25-6 millió. Ebből az egyedüli pozsonyi felsőkereskedelmi iskolára fél millió jut. Egyéb ipari oktatási célokra szintén fél milliót irányoztak elő. A népoktatási költségvetés legközelebb és külön tárgyvala lesz. Népszerű előadások tartására 72.000 kor., ebből a szudéta németek 12.000 K.-t, a szlovenszkói magyar és németek semmit. A cseh és szláv nyelvek tanítására Franciaországban 15 milliót irányzott elő a költségvetés. A cseh tudományos akadémia 1 milliót, Szlovenszkói Maticára 100.000, a csehországi tudományi és irodalmi társaságnak 100.000 kor., tudományos folyóira-

toknak 400.000 kor., míg egy német folyóirat is 8000 K.-t kap. Cseh színházaknak 3 millió, szlovák színházakra 1-6 millió jut. Ruszinszkó iskolaügyi is elég kielégítő, mert ezekre 42-3 millió van előirányozva. Középiskolákra 1-3 millió, de ebből a magyar középiskolákra egy fillérrel sem gondol a kormány. A tanítóképzőkre és kereskedelmi iskolákra fél-fél milliót. A magyar képzőkre semmit, a ker. iskolákra pedig 36.000 kor. juttat az állam a jövő évben.

— **Az új csehszlovák ércpénz.** A körmezbányái pénzverő intézetben megjelezték a próbát. Az 50 filléresnek 22 milliméter átmérővel bírnak és ugyanolyan érkeverékből készültek, mint a 20 filléresek. Egyidejűleg próbát tettek az egy koronásokkal is. Egy kilomgram ércből körülbelül 750 egy koronást lehet verni. Az új 20 filléresből a pénzverő intézet eddig 20 millió darabot szolgáltatott át a bankhivatalnak. A pénzverőintézet műhelyeiben naponként körülbelül fél millió 20 fillérest vernek. Az intézet igazgatója Würtenbergbe utazott, ahol új véső gépeket szerez be. Egy ilyen gép percenkint 60—80 darab pénzt vés ki, ami az eddig elért legnagyobb gyorsaság ezen a téren.

— **Méhek a békeszerződésben.** A versaillesi békeszerződés értelmében Németország sok ezer méhcsaládot is köteles Franciaországnak szállítani. Az első szállítmány, mely 23.000 méhcsaládból állott, e napokban ment Hannoverből Franciaországba. A méheket a francia ellenőrző bizottság vette át.

— **A mozi.** Ma vasárnap, december hó 4-én bemutatója a *Judex* című nagyhatalu, érdekfeszítő dráma 4. részét, hetfőn, f. hó 5-én a *Judex* 5. része és csütörtökön, f. hó 8-án a 6. része kerül bemutatásra.

Dr. Salgó Zoltán orvos rendel fog és szájbetegnek Kőztársaság-tér 14. sz. alatt Medveczky gyógyszerész házában.

Szerkesztő üzenet.

F. I. Panídarovce. Levelét átadtuk lapunk kiadójának, mivel az a nyomda tulajdonos s így ebben a kérdésben csak ő intézkedhet érdemlegesen. M. Gy. Felsőzsece. Lapunk irányának nem felel ugyan meg, de némi javítással hozhatjuk *Vadrosza*. Egy-két stílusi javítással a közlők közé soroztuk.

Gyászköszönet nyilváníttás.

Mindazon kedves rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetnek drága jó feleségem s illetve édesanyánk elhunytá alkalmával mély fájdalomukat szíves részvételükkel enyhítették, fogadják ez uton hálás köszönetünket.

Léva, 1921. december 1.

Ördög Lajos
és gyermekei.

Köszönetnyilváníttás.

Kedves köteleltséget teljesítették, mikor örömmel jelentem, hogy az eddigi szép adományokhoz újabbak is érkeztek a kórházi szegény betegek karácsonyára. És pedig Frasn József úrtól 50 K. és 20 kilo burgonya.

Névtelen jótétől egy sonka.
A szegény betegek nevében hálás köszönetet mond.

Léva, 1921. dec. 1.

TARASIA
a kórházi igr. növ. főnöknője.

Jótekonyság.

Dr. Priszner Gyula orvos úr a neki bíróság odaitelt tanuzási díjat 50 koronát a Tüdőbeteg gondozó intézetnek följajánlotta Halás közönet!

A lévai Zri egyesület a tüdőbeteg gondozó intézetnek 145 koronát adományozott. Fogadja a tisztelt egyesület intézetünk hálás köszönetét.

Dr. Frommer Ignác.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1921. évi november hó 27-től — december hó 4-ig.

Születés.

Klíment János Krajesi Borbála fiu László. — Moudry József Keszlar Ludmilla leány Ludmilla. — Stransky Bernat Lang Gizella fiu Imre. — Gápel János Selinger Julianna fiu Sándor. — Kampfer Simon Hamburger Olga fiu István. — Víz Sándor Horváth Karolina leány Karolina.

Házasság.

Frtász József Markó Rozália r. kath. — Konez József Markó Mária r. kath. — Özv. Varga Andras Szabo Erzsébet ref. — Rim József Faragó Gizella r. kath.

Halálozás.

Konta Dávidné Szűcs Terézia 70 éves Aggaszly. — Weltengel Vilmos 20 éves Verhas. — Deutsch Arminé Faufeder Zsófia 38 éves Szervi szivbaj. — Gyurgyanovics Károly 52 éves Hurutos tüdőgyulladás.

Levice város polgármesterétől.

Ad. 6299—1921. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem a földmivelési miniszter azon rendeletét, miszerint a gyümölcs-termetés felkarolása céljából gyümölcsfa-csemetéket boesájt rendelkezésre az ezzel foglalkozni óhajtó közönségnek, és pedig 50% árengedmenyvel.

Almafacsmete magas törzsű	kor. 6.12
" félmagas törzsű	" 5.36
cseresznyefa " magas törzsű	" 6.12
" félmagas törzsű	" 5.36
körtefa " magas törzsű	" 6.80
" félmagas törzsű	" 6.12
szilvafa " magas törzsű	" 9.35
" félmagas törzsű	" 7.66
diófa " magas törzsű	" 9.35

korona árban fogja a megrendelők részére boesájtani.

Ezen árengedmenyben azonban csak a községi előjárások, iskolai hivatalok és gazdasági egyesületek részesülnek, ezek hiányában több gazda is tömörülhet. A legkisebb megrendelés azonban csak 150 drb. lehet.

Mindazok kik ezen kedvezményes gyümölcsfacsemetékből óhajtanak vásárolni forduljanak a gyümölcstermetési Felügyelőséghez Bratislava Duna-utca 21. sz. 1922. év január hó végéig annál is inkább, mivel a később eszközölt jelentkezések nem fognak figyelembe vétetni.

Levice, 1921. évi november hó 26.

Dr. Zošťák s. k.
polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden szó egyszeri hirdetése 40 fillér czímzós, valamint minden vastagabb betűből szedett szó hatvan fillér. — A legkisebb hirdetés ára négy korona. — Levelélt tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget.

Viselt férfi ruhák jókarban olcsón eladó Zöldkert utca 11.

Különféle butor darabok eladó. Honvéd u. 3.

Föld ingyen! 150 szeker föld, Honvéd u. 7. RÁCZNÁL. ingyen elhordható.

Cilindergép eladó, Kossuth u. 12.

Használt hereszöröt megvételre keresek. CSATT Kisitlé (posta Füss).

Egy szép állótűkőr eladó. Galamb u. 4.

Elado: Kocsibunda, Gramofon és egy arany férfi óra. Kohary u. 18.

Egy modern ebédő kredenz és pohárszék egy évi használat után és egy új fürdőkád költőködés miatt eladó. Özv. NIEMETZNÁL NAGYPESZEK.

Egy mosógép eladó, Suhajda gyógy-szerész Hr. sv. Benedik.

December 15-től tanítóképzőbe szlovákul tudó, jobb szakácsnő kerestetik.

Eladó ház Léván Mángorló u. 12. sz. ház eladó. Bővebbet ott a háznál.

Szőlőtala Léván a Sztjánoshegyen két drb szőlőtala nemes gyümölcsfákkal eladó. Bővebbet Mángorló u. 12. sz. alatt.

Modern, keresztthúros jó karban levő zongora és egy utazó bunda eladó. Érdeklődni lehet WEISZERNE Rischának Mancsi kalapüzletében, Deák Ferenc u. 10.

Arpadara, I. rendű állandóan kapható KOHN MÖR üzletében Léván, Koháry utca 20. Ugyanott egy kocsis bunda eladó

Egy közös legelő örök áron eladó. Bővebbet Zugó u. 34.

Laboránst keresek mielőbbi belépésre EMÁNUEL gyógyszer-tár Léva.

Barok stílu antik ruhaszekrény és egy nagy ebédli asztal eladó. BAKER Mártonfy utca 24.

Elsőrendű burgonya (krumpli) vágmelléki káposzta és zöldség házhoz szállítva napi áron kapható BUCHINGER MIKSÁNÁL Báthi utca 42. megrendelhető BLAU ZSIGMOND rőföske-keskedőnél.

Eternit pala valódi, valamint — zománcozott — új cserépkályhák kaphatók CZIBULKA REZSÓNÉL, Levicén—Léván, Kálnai ut 27.

Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi áron vesz: RAPPEPORT MANÓ ékszerész Levice (Léva) Petőfi utca 4.

Zongorahangolás. Zongorát szakszerűen hangol, javít, vesz, elad, Szigeti Arnold Zvolen (Zólyom), állandó előjegyzés Léván NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedő cégnél.

Alkalmi villa eladás. VIHNYE fürdőn tiz szobás berendezéssel, olcsón eladó. Bővebbet: HUSZÁR H. Budapest Murányi utca 1.

30 Hp gőzlokomobil jó karban eladó. SEMMELROCK ALFONZNÁL Gr.-sz-t-Kereszten — Hr.-sv.-Križ.

4 középiskolát végzett fiatal ember **irodai vagy egyéb alkalmazást keres.** Cím a kiadóban.

Eladó lévai járás területén két darab egy éves gyönyörűen fejlett lincolnshirei tenyészsertéskan jutányos áron. Cím a kiadóban.

Eladó ház Léván HONVÉD-UTCA 6. számú ház eladó. Bővebbet ott a házban vasárnapokon d. e. 11 óráig.

Minden megbízást átvesz és elintéz HOLUBICSKA JÓZSEF Levice (Léva) Lakatos (Éötvös) u. 1. Elfogad mindennemű bevásárlási és eladási megbízásokat, közvetít ingatlanokat, üzlet helyiségeket és lakásokat, helyben és vidéken. - Levélbeli megbízások azonnal elintéztetnek.

Elsőrendű férfi és női

ruha és kostüme szövetek,

Kamgárn, Posztó, Velour, gyapju és mosó flanelleket, barcheutek

a legdivatosabb és kivitelben a karácsonyi idény alkalmából

mélyen leszálított áron

kaphatók

Grotte Vilmos

raktárában

Deák Ferenc utca 8. sz.

FIGYELEM!

Kitünő gyakorlattal bíró, fővárosi munkaerő, angol női szabóságból ajánlkozik házakhoz helyben és vidékre. — Készít a legmodernebb angol és francia szisztém szerint

női és leánykabátokat Raglán, paleto, kosztüm és sport-különlegességeket, elsőrendű készítés, kedvező feltétel mellett.

Cím: **BRAUN SIMON** SELTSÁMÉKNÁL Galamb-utca 4. sz.

Kézimunka és fehéremű

üzletemben, a legszebb és legcélszerűbb

KARÁCSONYI AJANDÉKOK

szerezhetők be.

Kézimunka és damast asztalneműek, valamint zsebkendők és a legujabb mindennemű kézimunkák — a legnagyobb választékban. —

Függönyök! Disztárgyak! Gobelin munkák! Szolid kiszolgálás! Olcsó árak!

Női fehéremű különlegességek.

FISCHER VILMOS Levice-Léva.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR!

T.&A. Bata cipőlerakatóban

mely dec. 5-től csak 19-ig tart!!

Kiárusításra kerülnek: **férfi, női és gyermek cipők** mélyen leszálított árak mellett.

Legjobb minőségű férfi cipő	Ké.	199.—	volt	249.—
Közép	"	119.—	"	169.—
Munkás cipő	"	99.—	"	169.—
Legjobb minőségű női cipő	"	199.—	"	249.—
Közép	"	119.—	"	169.—
Munkás cipő női	"	99.—	"	149.—

Papucsok nagy választékban!

Ugyanott ládák is kaphatók.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varró gépek NAGY RAKTÁRA LEVICÉN.

LEVÁN.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku

állandó gépkiállítás van berendezve.

HAZAI GYÁRTMÁNYU GÉPEK:

Benzin motorok és gőzcséplő készletek minden nagyságban, eredeti Melichar féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talaj-művelő eszközök, valamint minden e szakmábavágó gépek és géprészek.

Szeperátorok és vaj kapulók.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.

Helzer Robert

iparművész / Levice

Kéri t. vevőit, karácsonyi rendeléseiket már most feladni, nehogy úgy mint tavaly képtelen legyek a későbbi megbízásokat teljesíteni. Nagy választékban tartok legújabb mintájú ékszereket és dísz tárgyakat.

Készítőnél minden a legolcsóbb

Műhely átadás.

42 év óta fennálló gép- és műlakatos üzletemet, volt tanítványomnak STRBA JÁNOS úrnak adom át.

Amikor ezt a t. közönség tudomására adom, minden ismerősöm figyelmébe abban a tudatban ajánlom őt, hogy szolid, lelkiismeretes, ügyes munkájával a t. közönség igényeit teljes mértékben ki fogja elégíteni.

Levice, 1921. nov. 15.

FIZÉLY LAJOS.

Üzleti jelentés. -- Műhely átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Levice**ön **Szepesy utca 37. sz. alatt**

== FIZÉLY LAJOS úr ==

42 év óta fennálló, közismert és jó hírű **gép- és műlakatos műhelyét** átvettem, s azt a régi szolidágban, jó hírvenének méltón tovább fogom vezetni.

Elvállalok mindennemű e szakmába tartozó **gép- és műlakatos, elektrotechnikai, mechanikai munkát és javítást.**

Ugy is mint vizsgázott puska műves **különbő vadász fegyverek, automatikus pisztolyok és revolverek javítását.**

Lelekiismeretesen iparkodom oda hatni, hogy t rendelőmet munkámmal teljes mértékben kielégíthessem, hogy ez által is a n. é. közönség bizalmát és rokonszenvét megnyerjem. —

A mélyen tisztelt közönség szives pártfogását kéri

Levice, 1921. nov. 15.

STRBA JÁNOS
gép- és műlakatos, puska műves.

Értesítjük a t. közönséget, hogy december hó 1-jétől **a vámörleszt** az alanti összeállításban végezzük:

100 kg. buzából adunk:

16 kg.	nullás lisztet
16 "	főző "
36 "	kenyér "
20 "	korpát
2 "	a porlás
10 "	a vám

100 kg. rozsból adunk:

67 kg.	kenyér lisztet
20 "	korpát
3 "	a porlás
10 "	a vám

Igyekszünk mint eddig is a közönséget a legjobban kiszolgálni és örlemé nyeinak minőségére ezután is még nagyobb gondot fogunk fordítani, hogy a mai követelményeknek megfeleljünk. — Oly raktárral rendelkezünk, hogy mindenkor bármilyen mennyiséget azonnal cserélhetünk.

JULIA GÓZMALOM
Levice—Léva.

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru- és vasnagykereskedésében

Alapított 1881. **LEVICE - LÉVA.** Telefon szám 14.

Elsőrendű minőségű FŰSZER- és CSEMEGEÁRUK.

Állandóan friss felvágottak, teavaj, csemege sajtok és különféle csemege különlegességek. — Konservék, mustár, orosz kaviár, szardínia, ajóka gyűrű, szardella, kapri citronád stb. — Válogatott minőségű kávék, rizsek. — **Glória pörkölt kávé** különlegesség. Uj termésmű pergetett akácmez — Hollandi cacao, főző és tejcsokoládék. — Dessert cukorkák, csemege, gyógy és asztali borok, pezsgők.

Legolcsóbb VASÁRUK és KONYHAFELSZERELÉSI CIKKEK.

— Konyhaedények, modern háztartási cikkek. —

Gazdasági kellékek, kerti, mezőgazdasági, méhészeti és tejgazdasági szerszámok. — — —

Építési anyagok. — — — Műszaki cikkek.

— Motorbenzin, gépolaj, hengerolaj, gépszír. —

Kerékpár alkatrészek, géptűk, fényképezési cikkek.

Robbantó anyagok: Dinamit, robbantó lőpor, gyújtózinór, gyutacs.

Vadászati, halászati és egyéb sportcikkek.

Vadász lőpor egyedárusítás, üres és töltött kész vadásztöltények, sóré, fojtás, gyutacs nagy raktára. — — — — —

SZINDARABOK nagy választékban kaphatók NYITRAI és TÁRSA kénykereskedésében

Szövő pamut

Nyúl - és kettős oroszán -
védjegyű, nagyban és
kicsinyben kapható

Fried Gyula cégnél

Levice - Léva, Báthi u.

Szörme árúk.

Elvállalok

a legutányosabb árak mellett

minden szűcs szakmába
vágó munkát a legújabb
modellek szerint, valamint
festést és kikészítést is.

Raktáron tartok minden-
nemű szörme árút.

SEIF SAMU szűcsmester
LEVICE (LÉVA)

Báthy László-tér 3. Mácsal ház, Casinó mellett.

BARSMEGYEI NÉPBANK R. T. LEVICE

Saját tőke 3.2 millió Kč

Betét 20 millió Kč

Elfogad betéteket könyvecskére és folyószámlára
legelőnyösebb kamatozásra és bármikor visszafizetésre.

Csekkrendszer.

Hitelt nyújt kedvező feltételek mellett.

Belföldi átutalásokat díjmentesen, külföldieket
a legutányosabban és gyorsan teljesít.

Vásárol idegen pénzeket és utalványokat.

Meghitelezések bármely piacra.

Foglalkozik budapesti és wieni értékek (szelvények
stb.) incassojával és hazahozatásával.

Felvilágosítást nyújt minden a bankszakmába vágó ügyben.

Hímzőipar és fehérneműkészítő vállalat!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy
Levicén (Léván) László utca 13 sz. a. a kor igényeinek megfelelő
hímzőipar és fehérneműkészítő vállalatot létesítettem. Elvállalom Madeira,
Richelieu, Azsur, Smyrna, Kelim, Gobelín, Vert csipkék, Filet munkák
elkészítését, párnák montírozását, fehérneműek izléses megvarrását és
hímzését. — Ugyancsak vállalom urileányok filet-munkák (rece) és vert-
csipke (klöpli) munkák rendszeres oktatását, mely célból tanfolyamot
rendezek. — A tanfolyamra naponta délután 2—5-ig lehet jelentkezni.

Kézimunka előnyomtatás!

Kézimunka előnyomtatás!

Szives pártfogást kér

Hímzőipar és fehérneműkészítő vállalat.

DEUTSCH IZIDOR

rőfös és divatáruháza LEVICE-LÉVA.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vásárló közönséget értesíteni, hogy a
közelgő karácsonyi ünnepeket megelőzőleg az előző években is szokásos

karácsonyi ocassió vásárt

az összes eddigi méreteket felülmulva nov. hó 28.-án megkezdem.

Dacára a mai magas áraknak sikerült több gyár visszamaradt készletét olcsón
megvennem és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mélyen tisztelt vevőim
szükségletét ez alkalommal jóval olcsóbban a napi árnál tudom kielégíteni.

Ezen értesitésem nem akarja az üres reklám célját szolgálni, hanem tényle-
ken alapuló rendkívül olcsó árakkal kívánom a t. vevőim eddigi jóindulatát
megjutalmazni.

Szolgáljon igazolásul az alább kivonatossan feltüntetett áruk árai:

1000 mtr	140 cm. széles férfi ruha és kostüm kelmék	méterje	K.	52.—
6000	szintartó mosó flanelok		"	12.—
800	Zsolnai gypaju kasán minden színben		"	48 —
10.000	I-a kanavász és zephier		"	11.—
15.000	kitünő pamut vásznak		"	11 és 12.—

és sok egyéb használati cikkek hasonló olcsó árakon.

Ezen áruk csakis kicsinyben adatnak el.

A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve

maradtam kiváló tisztelettel **DEUTSCH IZIDOR.**